

Factsheet CAF/CAF 11

- In 2013 startte de Belastingdienst met een nieuwe aanpak om fraude, gepleegd door facilitators, gestructureerd en zichtbaar in kaart te brengen, aan te pakken en in de toekomst te voorkomen. Daartoe werd het Combiteam Aanpak Facilitators (CAF) opgericht. Toeslagen participeerde in het CAF.
 - Onder facilitators wordt verstaan: de organisaties en gastouderbureaus die tussenschakels vormden tussen de vraagouders en de gastouder(s) in het proces van toeslagverlening.
- Uit de opgevraagd informatie kwam naar voren dat in 2013 de toeslagensystematiek en daarbinnen de kinderopvangtoeslag (KOT) als zeer gevoelig voor fraude door facilitators werd gezien.
- De CAF 11-zaak werd in het voorjaar van 2014 overgedragen aan Toeslagen. In deze zaak werd aan 302 vraagouders gevraagd bewijsstukken te leveren ter beoordeling van het recht op KOT. In de brief van Toeslagen met het verzoek om nader bewijs werd vervolgens ook bij een groot aantal ouders de KOT voor 2014 stopgezet. Dit heeft geleid tot een groot aantal correctiebesluiten over de jaren 2012, 2013 en 2014.
 - In het proces sinds 2014 is het nodige fout gegaan. Toeslagen hadden niet stopgezet mogen worden, maar hadden moeten worden opgeschort.
- Iets noemen over No 'Geen powerplay maar fairplay'? En juni 2019 einde 'tunnelvisie'?
- De Adviescommissie Uitvoering Toeslagen (AUT of 'Commissie Donner') werd ingesteld (wanneer?) om een onafhankelijk advies te geven over de wijze waarop ouders gecompenseerd moeten worden. Medio november 2019 werd het eerste deeladvies gepresenteerd namens 'Omzien in verwondering'. Hierin omschreef de AUT de CAF-aanpak als *zero tolerance* handhaving die met institutionele vooringenomenheid werd toegepast.
 - De AUT constateerde dat er een meer omvangrijke uitvraag (naar bewijsstukken) is gedaan dan de uitvraag in het reguliere toezicht. Er waren geen zichtbare *checks and balances* aan voorafgegaan en ouders die aanvullende gegevens aanleverden die nog niet compleet waren kregen geen duidelijke terugkoppeling over wat nog ontbrak. Tevens is er in veel gevallen aanzienlijke vertraging geweest in het behandelen van ingediende bezwaar- en beroepschriften en de klachtaffhandelingen, en is er in het algemeen gebrekkig gecommuniceerd met de ouders. Daardoor ontstond een onduidelijke situatie voor de ouders die ze niet zelf meer konden oplossen.
 - Het advies van de AUT is volledig overgenomen en de compensatie voor ouders die daarvoor in aanmerking komen is voor een groot deel aan alle CAF 11-ouders (deels?) uitbetaald voor kerst 2019 (hier weet ik te weinig over en kan ook weinig vinden). Ouders kunnen in bezwaar of beroep indien zij het niet eens zijn met de beslissing geen compensatie of de hoogte van de compensatie, waarin zij worden bijgestaan. Voor schade die is voortgekomen uit onrechtmatige toeslagbesluiten kan bij de rechter schadevergoeding worden gevraagd.
- Er zijn verscheidene maatregelen aangekondigd om te voorkomen dat dit in de toekomst weer kan plaatsvinden. Dit zijn zowel procedurele/organisatorische maatregelen als maatregelen die wetsaanpassingen vereisen. (Is dit voldoende zo of überhaupt nodig?)

Met opmerkingen [] (1): Goed idee! ☺ Voeg maar toe!

Met opmerkingen [] (2): Misschien ook nog iets opnemen over dat institutionele vooringenomenheid zag op 1) de politiek, 2) de wetgeving en 3) de uitvoering. Volgens mij staat dat ook in onze kabinetsreactie van destijds, maar moeten we even goed kijken. Zou je dat willen toevoegen?

Met opmerkingen [] (3): Laat voor nu maar even zo staan, maar wellicht we het nog naar onderen plaatsen.

Lopende onderzoeken (leek me handig om nog even te benoemen?)

- Het tweede deeladvies van de AUT (Donner II) volgt in maart 2020.
 - Deze zal o.a. ingaan op praktische rechtsbescherming van toelagerechtigden.
- Op dit moment wordt door de Auditsdienst Rijk (ADR) onderzoek gedaan in hoeverre er bij (andere) toeslag-gerelateerde CAF-zaken sprake is geweest van een vergelijkbare behandeling als met de aanpak die bij CAF 11 is gehanteerd. De publicatie van dit onderzoek volgt ook in maart 2020.
- De Autoriteit Persoonsgegevens (AP) doet onderzoek naar de verwerking van bijzondere persoonsgegevens zoals nationaliteit bij de Belastingdienst.

- Ook de Nationale ombudsman (No) doet onderzoek: breder naar de behandeling van klachten over etnisch profileren binnen uitvoeringsorganisaties.